

II. — EEN SPAANSCH SPITSBOEF.

— En ik zeg neen, neen, neen!

— Maar vader!...

— Daar is geen «maar» mede gemoeid. Een kind moet aan zijne ouders gehoorzamen. En gij weet, als ik eens «neen» heb gezegd, dan blijft het «neen».

— Maar ik zie hem gaarne, vader!

— Vodden, kind, ijdele meisjesgrillen, niet anders. Luister naar den raad van oude menschen, die de wereld kennen. Trouwen met Bruno, met Bruno van boerke Naas. Maar, kind, waar zijn uw zinnen? Weet gij wie uw vader is? Weet gij dat uw vader pachter Krelis heet en dat de Krelissen sinds jaar en dag als de beste ingezetenen van Denderwindeke zijn gekend! En gij, Bertha, gij zijt de dochter van pachter Krelis!... Ah, kind, ik had altijd gedacht, dat er van u een mevrouw zou geworden zijn... Ja, ja, bezie me zoo maar niet, ik zeg 'n «mevrouw», die op een kasteel woont.

— Och, vader, dat verlang ik niet.

— Uw vader zorgt voor uw geluk Bertha. En als Signor Alonzo Contreras op Denderwindeke schout ware gebleven, dan zou het zoo wel gebeurd zijn. Want ik heb wel bemerkt dat de edelman altijd zoo bijzonder vriendelijk was. Ge moet daarom niet blozen! Heeft hij u op zekeren dag geen kus gegeven.

Het meisje stond op, verontwaardigd.

— Neen, vader, dat heeft hij niet.

De bejaarde man, die pachter Krelis heette, bezag zijne dochter met een glimlach.

— Die schuchterheid staat u zeer goed, Bertha. Maak u niet boos. Neen, hij heeft u niet gekust, maar 't was uw schuld... Gij hebt een schreeuw gelaten en zijt gaan loopen. Anders had de dochter van pachter Krelis een kus gehad van den adellijken Signor Alonzo Contreras... En, geloof mij, kind, als een Spaansch edelman een meisje heeft gezond, dan neemt hij haar ook tot zijne wetlige vrouw.

De man staafde zijne gezegdens met een gedurig knikken met het hoofd.

Dit gesprek werd gevoerd in eene prachtige hofstede van Denderwindeke, niet verre buiten de kom van het dorp gelegen.

De vader scheen tevreden over zich zelf, De dochter echter was ongeduldig en er lag iets wreveligs in haar zachtblauwe, doch fiere blikken.

Pachter Krelis bemerkte niet dat zijne woorden onaangenaam in 's meisjes ooren klonken, of ten minste, hij gebaarde dat hij het niet bemerkte.

Onverstoord ging hij voort:

— De keizer had het ook noodig, Signor Contreras in ongenade te doen vallen, en dat voor wie?... Een half dozijn ossenboertjes met een mislukt bezembinderken, boerke Naas, aan het hoofd!... Ja, dat was allemaal een opgemaakt spel, ziet ge. Die kleine hoovaardige Naas wilde hier meester spelen. Hij is geslaagd in zijne overmoedige plannen, maar hoe lang het duren zal, dat moeten we nog beleven. Die keizer Karel is nog piepjong, ja, ja, piepjong, het is een onbezonnen melkbaard, die niet verder ziet dan zijn neus lang is en die nog veel dwaasheden in zijn leven zal begaan, indien hij naar geen goeden raad luistert.

Bertha onderbrak de alleenspraak niet van haren vader.

Hoorde zij hetgene haar gezegd werd?

Dit valt sterk te betwijfelen. Zeker is het, dat zij met strakke, droomerige blikken in den flakkerenden haard staarde en dat hare gedachten verre weg schenen verdwaald.

Eene poos stilte was gevolgd, doch pachter Krelis, die nog al dikwijls eene vlaag had van praatziekte, vond nu het zwijgen bijzonder lastig.

Het was alsof hij hardop mijmerde.

— Wel hebt ge van uw leven!... ging hij voort. Boerke Naas burgemeester van Denderwindeke!... 't Is al te gek!... Waarom zou de keizer ook geen straatschooiers in zijn geheimen raad nemen!... Dat zal komen, indien hij zoo voort gaat. Als hij den edelman Contreras dan toch afzette, waarom dan geen man in zijne plaats benoemd die wat is... Ben ik niet de rijkste landbouwer van Denderwindeke? Wat heeft die Jan Naas voor het dorp gedaan, sinds die enkele maanden dat hij hier heer en meester speelt! Niets,

niets, niets!

Maar thans had Bertha toch gehoord.

— Integendeel, vader, sprak zij, de burgemeester heeft hier oneindig veel goeds gesticht.

Krelis was rood geworden van drift.

— Wat, die lompe verwaande Naas heeft hier iets goed gesticht!

— Ja, vader, zeer veel.

— En dat is mijn eigen kind, dat zoo iets durft zeggen!

— Het is de waarheid, vader.

— Weet gij dat wij zijn achteruit gegaan, Bertha, sinds dat Signor Contreras niet meer hier is?

— Ik ben blij, vader, dat wij niet langer bevoorrecht worden, ten nadeele van anderen.

— Zoo! Zoo! Gij zijt eene zeer liefhebbende dochter. Wensch dan ineens mijn ondergang!

— Neen, vader, dat wensch ik niet, en er is ook geen nood voor, hoop ik, maar ik ben blijde dat nu alles rechtvaardig gaat in het dorp.

— Dat heeft die Bruno van den Bezembinder u zeker ingefluisterd?

— Neen, vader...

— Hoe weet gij dan daarover zooveel?

— Omdat iedereen in het dorp met lof spreekt van den nieuwen burgemeester, en dat men overal vertelt hoe hij de armen verdedigt en helpt.

— Zoo! Zoo! Zoo!

— En ik heb groot spijt, dat... dat...

— Ga maar voort! Ga maar voort! De kinderen spellen nu de les aan de ouders. Welke tijden zullen wij nog beleven. En welk is dat groot spijt?

— Dat iedereen zegt dat het spijt is, dat gij, vader, altijd met dien Spanjaard zijt bevriend geweest, en dat gij nu burgemeester Naas zelfs geen groet kunt.

Krelis neep de lippen te zamen en schraapte de kin.

— Ah! zoo! men zegt dat.

— Ja, vader.

— En gij denkt dat ook?

— Het spijt mij insgelijks, vader.

— Ah! ja, pachter Krelis zou het hoofd moeten leggen voor boer Naas. Ik zou moeten buigen voor dien hoovaardigen zot... Neen, Bertha, neen, dat zal niet, en ik hoop wel dat dit hoofd ten grave zal worden gedragen, zonder dat het ooit een knikje aan den bezem-

binder gegeven zal hebben.

Het meisje liet het hoofd dieper op de borst zakken.

Zij kende de onverbiddelijke inborst van haren vader. Zij voelde dat de droom van haar leven nooit eene wezenlijkheid zou worden.

Twee tranen blonken in haar oogen, maar met de vingertoppen der linkerhand veegde zij de glinsterende perels onbemerkt weg.

Buiten blies een voorjaarswind razend over de velden. Hij floot in den schoorsteen, schudde en rammelde met het venster raam, deed den windwijzer op het dak zijn knarsend lied van verandering weergalmen en bruiste door de klagende boomen.

De avond was reeds lang ingevallen; een olielampje brandde op de tafel en wierp een rooden glans op het hoekig en ontstemd geelaat van den landbouwer.

In de maand Maart zijn er nog gure nachten, bijzonder als de wind opsteekt en uit het Noorden blaast.

Krelis schopte met den voet eenige schadden in den haard, zonder zijn stoel te verlaten.

't Was het uur waarop vader en dochter gewoonlijk gingen slapen, maar niet een van beiden sprak er nu van.

Zij voelden dat men zóó niet ter rust kon gaan, dat men zóó niet scheiden kon tot 's anderdaags.

Want Krelis beminde oprecht zijne dochter en deze koesterde voor haren vader een diepe kinderlijke genegenheid en achting.

Krelis voelde dat hij te hard was geweest voor Bertha; deze had spijt over hare woorden en vreesde te kort te zijn gebleven aan den eerbied dien men zijne ouders verschuldigd is.

Beiden wenschten hunne woorden te verzachten vooraleer te bed te gaan. Maar het gebeurt wel eens dat men dan toch tot een gansch verkeerden uitslag komt en dat het gesprek nog heftiger wordt voortgezet.

Krelis verbrak eerst de stilte:

— Luister, kind, sprak hij, ik zeg u dit allemaal voor uw goed. Gij kent het spreekwoord of anders leer het kennen: «Trouën is houën». 't Is voor uw leven, ziet ge.

— Juist daarom vader, moet men de genigheid van zijn hart volgen.

— Neen kind, gij zijt nauwelijks twintig

jaren. Gij zijt te jong en hebt geen ondervinding. Als ge later zelf eens kinderen zult hebben, dan zal het u klaar worden en zult gij zeggen dat uw vader gelijk had. Kinderen, die den raad hunner ouders volgen, worden gezegend en zijn later gelukkig.

— Maar wat moet ik dan doen, vader?

— Wat gij doen moet, mijn lieve Bertha! Gij moet den zoon van boer Naas uit uwen kop stellen.

— Waarom, vader?

— Dat is geen jongen voor u.

— En waarom niet?

— Foei, Bertha, hoe kunt gij zoo iets vragen. De zoon van een bezembinder! Gij vergeet dat gij de dochter zijt van pachter Krelis. Gij zijt rijk, kind, hoort ge, gij zijt rijk.

Dit woordje «rijk» werd op zeer nadrukkelijken toon door Krelis uitgesproken. Hij meende dat het zeker een tooverkracht in zich had, doch zijne dochter ontving dit nieuws met eene onverschilligheid die den man verbaasde en tevens pijnigde.

Hij had geheel zijn leven gewroet en gewerkt om geld te vergaderen en het erfdeel van zijn dochter te vergrooten, en zij scheen daaraan niet eens gevoelig te wezen.

— Gij zijt rijk, herhaalde hij en daarenboven niet misdeeld door de natuur, in verre na niet.

Dit was de waarheid. Bertha Krelis was een bevallig meisje slank en blond gelijk een korenaar, met oogen zonnig en blauw als een stukje van Gods schoonen hemel; met een fijngemodeleerd voorhoofd waarop geest, zielenadel en reinheid hunnen stempel hadden gedrukt en met eene naïve verrukkelijke openhartigheid die, gepaard met een levendig en tintelend verstand, van haar een allerbekoorlijkste en zoetste wezen maakte.

Gelukkige Bruno, die door zulke maagd werd bemind!

Hij mocht gelukkig wezen, eens haar hart verbeurd, zou zij het niet terug nemen, wat er ook gebeuren zou, wat ook haar vader mocht opwerpen.

Overigens, Hij die het lot der stervelingen voorbeschikt, die de harten doet kloppen voor elkander en de handen der geliefden ineen legt en zegent, Hij zou de hinderpalen wel uit den weg ruimen, meende het meisje.

Maar lieven is lijden, dachten Bruno en Bertha, en zij wilden elkander verdienen. De

toekomst was aan hen en er waren veel beukenboomen die twee B's op hunnen gladden bast droegen, want hun naam begon met dezelfde letter.

Maar ondertusschen zou Bertha nog veel moeten hooren.

— Laat uw vader begaan, kind, ging Krelis voort, ik zal voor u een man vinden, machtig en rijk en die u op een kasteel zal laten wonen, want dat verdient ge!

Krelis had weder gelijk; het meisje verdiende op een kasteel te wonen, maar of zij dit verkoos boven innige teederheid en oprechte liefde aan den burgerlijken haard, eenvoudig maar gezellig, dit was eene andere zaak.

— Op een kasteel wonen, herhaalde de pachter met zichtbare zelfvoldoening, want dit was voor hem het hoogste genot dat er op aarde bestond.

— Oh! vervolgde hij, dat Signor Contreras mocht wederkeeren!

Iets tokte op de deur, op dit oogenblik.

Bertha sprong verschrikt op.

— Wat is dat, vader? vroeg zij.

Krelis had ook het hoofd omgewend.

Beiden luisterden.

De wind gierde huilend rond de hofstede.

— 't Is rauw weder buiten, zeide Krelis.

— Maar er heeft iemand op de deur getokt, vader.

— 't Zal de wind geweest zijn, Bertha.

Doch op hetzelfde oogenblik werd het zonderling gerucht herhaald.

Thans stond de pachter op en ging tot de deur.

— Ja, er is iemand, sprak hij.

— Oh! doe niet open, vader, smeekte het vreesachtige meisje.

— En waarom niet, Bertha?

— Zoo laat, wie kan het wezen?

— Misschien een verdwaalde reiziger... Hé!... Wie is daar?

— Ik ben het, Krelis.

— Wie gij?

— Herkent gij mijne stem niet?

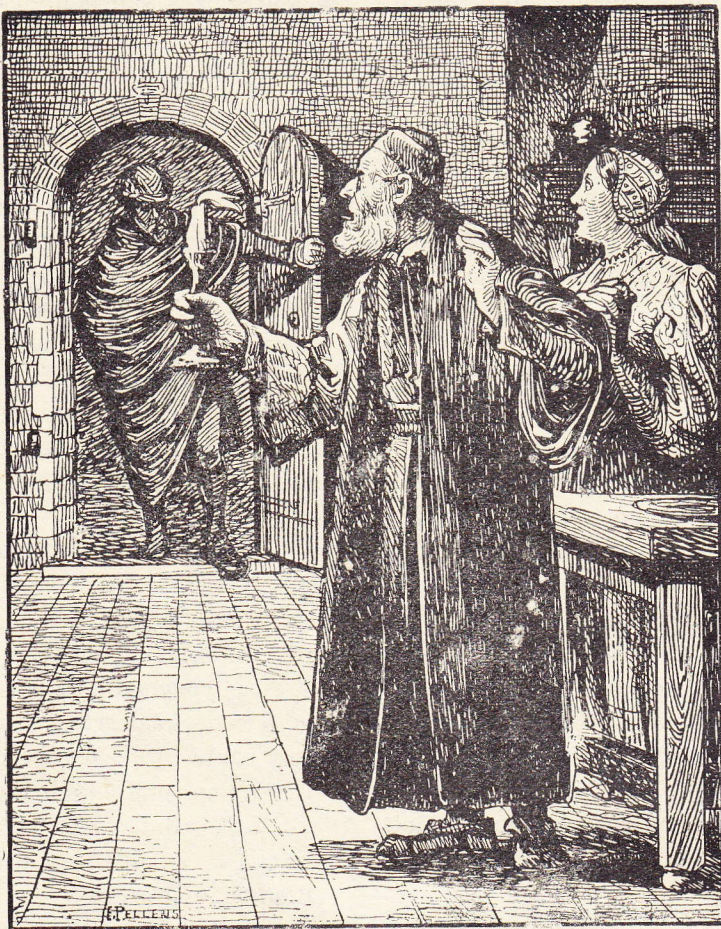
— Neen...

— Signor Contreras!

Die naam klonk akelig door het huis bij het bulderen van den stormwind.

Vader en dochter bezagen elkander ontstutst.

Krelis zelf was niet gerust. Hij had noch-

Bij het bulderen van den storm was de Spaanjaard binnengestoven.

thans de stem herkend van zijn vroegeren heer en vriend.

Maar juist op het oogenblik dat hij zei: «Oh! dat Signor Contreras mocht wederkeren!» was hij daar.

Was het zijn geest? Of was het de duivel die zijn wensch vervulde?

— Open niet, vader, open niet! smeekte het meisje. Oh! ik ben zoo verschrikt.

— Vriend Krelis, doe open, spoed u, hernam de stem buiten, half vragend, half gebiedend.

— Zijt gij werkelijk Signor Contreras?

— Ja, Krelis.

— Zijt gij alleen?

— Ja.

— Van waar komt gij?

— Van Brussel! Maar doe open, het is hier een hondenweer.

— Vader, vader, doe het niet, smeekte Bertha, die beefde gelijk een riethalm.

— Wees gerust, sprak Krelis, Signor Con-

treras wil ons geen kwaad.

Hij schoof den grendel weg en ontsloot de deur.

Nauwelijks was deze met een spleetje geopend of een rukwind buitelde in huis, blies het vlammetje uit van het olielampje en warrelde door den haard, zoodat de vlammen kronkelend in den schoorsteen opsloegen en de sintels in het ronde stoven.

Bertha kon een gil van angst niet onderdrukken.

Bij het bulderen van den storm was de Spanjaard binnen gestoven en nu zag zij hem daar in het midden harer woning staan, akelig verlicht door den gloed van den haard. Zoo had zij zich den duivel voorgesteld in hare kinderjaren!

Hij was in een somberen mantel gewikkeld en de schaduw zijner hooge gestalte danste bij den glans der vlammen spookachtig de muren rond.

Het was of de hellegeest in persoon in het

huis was getreden, midden duisternis en storm.

— «Barracho!» vloekte de Spanjaard. Welk een hondenweer! En gij laat mij zoo lang aan de deur staan, Krelis.

— Ik wist... Ik dacht niet...

— Brr!... het is hier beter dan buiten! zei de man huiverig en ging tot den haard.

Krelis stond versteld. Zonder een woord te spreken nam hij een brandend stuk hout uit de vlammen en stak opnieuw het olielampje aan.

De Spanjaard had zijn mantel en hoed afgeworpen en zat reeds in den stoel bij het vuur.

Krelis en zijne dochter bezagen elkander ondervragend.

— Breng mij wijn en een stuk vleesch, Krelis, zei de Spanjaard op gebiedenden toon. Maar eerst wijn, want ik heb noodig mij van binnen te verwarmen. Ik ben doorgewaaid.

— Ja, Signor, sprak Krelis, terwijl hij den Spanjaard bekeek. Wat was deze veranderd! Vermagerd, verouderd zag hij er uit.

Zijn plunje was haveloos; zijne haren verwilderd, het was eerder een baanstrooper dan een Spaansch edelman.

— Om den drommel, breng wijn, snauwde de Signor den pachter toe en draaide zich op zijn stoel om.

Door de beweging bemerkte hij aan den anderen kant der huiskamer de tengere en slanke gestalte van Bertha.

Het fijne gelaat, omkranst met de krullen de blonde lokkenpracht, was wit en onbeveeglijk als van een marmeren beeld, en de blauwe oogen stonden strak en koud op hem gevestigd.

De Signor was onthutst door die plotselinge verschijning.

Hij had eenige stonden noodig om zijne stoutheid te hervatten.

— Ik had u niet bemerkt, juffrouw, sprak hij. Hoe vaart gij?

Het meisje kon geen antwoord vinden.

— Gij bekijkt mij zoo zonderling, vervolgde de Spanjaard. Kom eens nader, bevallige deerne. Hebt gij schrik van mij?

Een harde lach plooide het gelaat van Alonso Contreras, waarop het haardvuur een rooden schijn wierp.

— Gij vindt mij veranderd, niet waar?... Gij ook, lieve, zijt veranderd, doch in uw

voordeel. Gij wordt al verrukkelijker en verrukkelijker... Doch het zou best wezen indien gij wat spraakzamer waart.

— Uw onverwacht bezoek, Signor, heeft mijne dochter ontsteld, sprak pachter Krelis. Kom, Bertha, kom; help de tafel eens opdienen.

De blikken van den Spanjaard waren thans van haar afgewend en opnieuw in den haard gevestigd.

Toen een pot met wijn en een schotel hesp voor hem stonden, begon hij zoo gulzig te eten en te drinken, dat zulks een ongunstigen indruk maakte op den landbouwer.

— Die man is uitgehongerd, dacht hij en dit stond hem niet aan.

Krelis liep hoog op met edellieden, maar zij moesten «beslagen» zijn, en daarmede beoelde hij dat zij geld en goed bezaten.

Want Krelis was trotsch en met minder man had hij niet graag te doen. Hij schatte de menschen volgens hunnen rijkdom.

En dat mocht hij wel, dacht hij. Was hij niet tusschen de eersten van het dorp en van den omtrek geteld? Was hij niet de eenigste vetweider van Denderwindeke, die in aanmerking kon genomen worden?

Iedereen moest het weten: Krelis had twee-en-twintig bunders land onder den ploeg, achttien koeien op stal; dertig ossen in de weide; drie paarden en twee honderd schapen, «eene flinke kudde jongen», voegde hij er bij. En nochtans was Krelis in het algemeen niet gaarne gezien. De menschen zeiden van hem, dat hij het in zijn «bovenstar» had.

— Hoe gaat het hier op het dorp? vroeg de Spanjaard, na het maal letterlijk verzvolgen te hebben.

— Wat belijft? zei Krelis.

— Hoe gaat het thans op Denderwindeke?

De pachter meende «slecht, heel slecht», te antwoorden maar hij durfde het niet zeggen. Die Signor zag er te kaal uit om er partij voor te trekken.

— Hé! Zoo al!

— Dat is geen antwoord.

— Wel, hoe zou het gaan, Signor?

— Hoe is de toestand sinds ik van hier... vertrokken ben?

— Wel... zus en zoo.

— Is er een andere heer op Denderwindeke?

— Neen!... Signor.

— Bah!... Dan hebt gij nog geen burge-meester?

— Toch wel, Signor.

De Spaanjaard keek somber naar omhoog.

— Is er iemand in mijne plaats benoemd? vroeg hij barsch.

— Ja, Signor.

— Wie dan?

— Hoe, gij weet het niet, Signor?

— Neen.

— De burgemeester van Denderwindeke heet thans... boerke Naas.

— Naas! herhaalde de Spanjaard. Naas de bezembinder!

Krelis knikte.

De vreemde woestaard sloeg met de gebalde vuist op de tafel, terwijl zijne oogen glommen van een somber vuur.

— Is die thans meester hier?

— Heer en meester, Signor!

— En wat heeft hij met mijn kasteel gedaan?

— Uw kasteel, Signor, wel het is zijn eigendom.

— Wat zegt ge?

— Het is de eigendom van Naas en het is door hem bewoond.

— Dat galgenaas op mijn kasteel!... Bar-racho!...» Dit zal niet blijven duren!

— De keizer heeft het zoo gewild, Signor.

— Welnu, dan zal Signor Alonzo Contreras aan den keizer, aan dien Naas en aan geheel het land laten zien dat hij het anders wil en dat een Spaansch edelman zijn wil kan door-drijven.

Die woorden kittelden de afgunst van pachter Krelis. Naas vernederd zien was voor hem het hoogste geluk. Dagelijks leed hij te veel onder een gewezen bezembinder en ossenboer-tje te moeten staan.

— Geef mij een andere kruik wijn, beval de Spanjaard.

De wind floot in den schoorsteen en bulderde in de verte door de bosschen.

Bertha voelde haren boezem van angst samen prangen.

Het was reeds laat in den nacht en toch durfde zij niet te bed gaan. De schrik verdreef den slaap uit hare oogen.

Pachter Krelis vulde opnieuw den kroes van zijn norschen gast.

— Ja, het gaat hier zonderling, Signor, sprak hij. Alles is fel veranderd sinds uw ver-

trek. Het klein volkje, dat vroeger vóór dag en dauw tot na zonsondergang op het veld moest werken om een schotel brij en een korst roggebrood te verdienen, staat nu met ons gelijk en voert den hoogen toon.

Bertha was haar vader genaderd en fluisterde smeekend:

— Vader, zwijg in Gods naam.

Maar Krelis ging voort:

— Ik word geminacht en tegengesproken tot door koewachters toe... Gij zelf, Signor, dient tot spot van dit janhagel. En wie is daar de schuld van? Hé, hé, dat weet men niet, maar boer Naas woont op uw kasteel en gij begrijpt dat hij u niet sparen zal evenmin als zijn zoon.

Bertha trad vooruit.

— Vader, sprak zij, de burgemeester wordt door iedereen gaarne gezien, dat weet gij wel en hij zegt nooit van iemand kwaad, evenmin van den Signor als van een ander.

Krelis werd grimmig, doch hij weerhield zijnen wrevel.

— Bertha, zei hij, het is laat, gij moet gaan slapen.

Het meisje stribelde tegen.

— Neen, kind, het is te laat voor u, om nog op te blijven. Ik wil dat ge naar bed gaat. Goeden avond!

De dochter voelde wel dat tegenspreken niet baten zou.

Zij wenschte aan haren vader en ook aan den Spanjaard een goeden nacht, doch deze gaf zelfs geen antwoord.

Geheel zijn wezen was op plannen van wraak bedacht.

Bertha was met kloppend hart en met tranen in de oogen naar haar slaapvertrek gegaan.

Aan slapen dacht ze echter niet.

— Welk een akelige nacht!

De rukwinden schudden de hoeven en deden dak en muren kraken, als ging alles instorten; de hagel trommelde op de ruiten en de hoorndieren bulkten in den stal. In haar huis, aan den haard, bij haren vader, zat die vreeselijke man, die haar zooveel schrik en afgrijzen inboezemde.

Die Spanjaard, zij voelde het, zou rampspoeden en onheilen op haar dak trekken.

Wat mocht er gezegd worden? Zou haar vader, die boer Naas haatte, zich door dien vreemden aartsschelm niet laten overreden?

Wat mocht er beraamd worden tegen den vader van Bruno, die zij oprecht lief had?

Eindelijk kon zij het niet langer uithouden in haar slaapvertrek.

Bertha knielde neder voor eene geteekende beeltenis, die tegen den wand hing.

— O, lieve moeder, bad zij, gij die mij te vroeg ontruikt werdt bescherm vader, bescherm uwe dochter! Verwijder het gevaar dat ons bedreigt! Sta uw kind bij van uit den hemel!... O, moeder, moeder! wat moet ik doen?

De beeltenis aan den wand bleef de goedge rustige uitdrukking op het ernstig gelaat behouden, maar eene stem fluisterde haar inwendig toe: «Ja, eene ramp bedreigt u, maar gij kunt ze afweren. Ga en verneem wat er onder uw dak wordt gebroed».

Zachtjes sloop zij tot aan de huiskamer... Eerst vernam zij slechts gemompel van stemmen; zij onderscheidde wel wanneer haar vader of den Spanjaard sprak, doch de zinnen kon zij niet vatten.

Zij hoorde alleen dat er van den keizer werd gesproken... Die naam kwam verscheidene malen terug.

Doch haar oor gewende zich langzaam de woorden te onderscheppen. Weldra kon zij gansch de samenspraak volgen.

— Ja, hoorde zij den Spanjaard zeggen, hij is in Gent, naar ik vernomen heb.

— Geweest, Signor.

— Ah!

— Hij is terug te Brussel.

— Hoe weet gij dat?

— Wel hij komt ten minste drie maal per week door Denderwindeke.

— De Keizer? vroeg Contreras verwonderd.

— Hij zelf.

— Waar gaat hij dan naartoe?

— Hé! hé! Men vertelt zoo al van alles.

— Wat dan?

— Men zegt dat hij naar Audenaarde gaat.

— Inderdaad, hij voert oorlog tegen Frans den Eerste.

— Toch niet, Signor.

— Het beleg van Doornik immers!

— Maar, Signor, van waar komt gij? De stad heeft immers overgave gedaan. Hoe, weet gij dat niet?

Alonzo Contreras stampte met de laars tegen den grond, dat het door het huis dreunde

en Bertha er van schrikte.

— Hoe het komt dat ik zoo iets niet weet! Wilt gij het weten? Het komt omdat de dwingeland mij gedurende maanden in eene vesting heeft opgesloten gehouden.

— Een edelman zoo behandelen! zei Krelis oprecht verwonderd en verontwaardigd. En waarom dat?

— Waarom? sprak de Spanjaard somber. Wel om de aanklacht van dit gepeupel hier!

— Nog altijd! Wij dachten dat gij terug naar uwe kasteelen in Spanje waart gekeerd.

— Mijne kasteelen van Spanje zijn voor mij waarlijk «des châteaux en Espagne» geworden, antwoordde Contreras.

— Wat belooft er u, Signor? vroeg Krelis, die geen mondsvol Fransch kende en dus de woordspeling niet vatte.

— Wat de Franschman kasteelen in Spanje heet, noemt de Vlaming kasteelen in de lucht, zoo ik het goed voor heb.

— Ah! dus dat?... sprak Krelis.

— Dat mijne goederen zoowel hier als in mijn vaderland verbeurd zijn verklaard.

— Het is verschrikkelijk! zei de landbouwer werktuigelijk. Maar nu Keizer Karel u de vrijheid heeft geschonken, zal hij u ook wel uwe eigendommen terug geven.

Bertha hoorde een boosaardig geginnik, waarna Contreras vervolgde:

— Mij de vrijheid teruggeschonken! Denkt gij dat?

— Maar gij zijt toch hier, sprak Krelis.

— Ja, omdat ik ontvlucht ben.

— Ontvlucht?

— Sinds vandaag.

— Uit de gevangenis?

— Ja.

— Zoodat... zoodat... men u opzoekt, zei de pachter met onvaste stem.

— Dat is te veronderstellen, antwoordde de Spanjaard bedaard.

— Maar... indien men u vindt?

— Dan zal men mij opknoopen.

Krelis was bijna den adem kwijt.

— U opknoopen! herhaalde hij.

— Ja.

— Maar, hemel, waarom?

— Waarom? Omdat zulks 's keizers welbehagen zal zijn, antwoordde de Spanjaard grinnikend, en omdat ik drie zijner Vlaamsche soldeniers vier duim ijzer tusschen de ribben heb gestooten.

Bertha rilde als een riet... Zij vreesde te begrijpen.

Krelis ook was geheel bedremmeld.

— Wat zegt gij? stamelde hij.

— Wel, dat ik, om op vrije voeten te geraken, heden drie schildwachten met mijn dolk uit de voeten heb moeten ruimen.

— O, mijn God! zuchtte Krelis.

— Wat hebt gij? Gij spalkt zulke verbijs-terde oogen open! zei de Spanjaard tot den landbouwer.

— Ik!... Niets. Maar drie man dooden...

— Mijne vrijheid is dat wel waard; ten minste voor mij, Krelis.

— En hoe zijt ge dan ontsnapt, Si... si... signor?

— Haal mij eerst nieuwen wijn, dan zal ik het u vertellen.

De landman stond op en nam de kruik...

Bertha bevond zich nog altijd tegen de deur, elk woord van het gesprek af luisterend.

De gedachte dat haar vader met een moordenaar in huis zat, had hare krachten als verlamd.

Zij hoorde haren vader komen aanstappen, maar kon niet vluchten.

Hij ging haar daar vinden!... Wat zou er gebeuren?

De deur werd geopend, doch met een duizenden luk bevond zij zich tusschen de deur en den muur in de duisternis.

Zij onderdrukte het kloppen van haar hart met de hand en hield den adem in.

Krelis daalde de keldertrap af... De landman rilde in zijne hand. Indien de Spanjaard hem nu eens gevolgd was en de deur achter hem sloot!

Dan was die onverlaat meester in zijne woning en zijne dochter aan hem overgelaten!

Maar de Spanjaard was nadenkend aan den haard blijven zitten. Krelis ging eene tweede maal zijne dochter voorbij, zonder haar te bemerken en sloot opnieuw de deur.

Bertha hoorde Contreras met lange teugen drinken, waarna hij vervolgde:

— Ziehier, Krelis, hoe ik ontyluchten kon. Ik was in een toren opgesloten en mijne gevangenisplaats ontving alleen het licht door een schietgat, te smal om er een arm door te steken. Langs daar was dus geen ontkomen mogelijk. Eerst trachtte ik te weten hoe de toren en het overige der gevangenis was ingericht. Weldra kwam ik tot de overtuiging dat

er maar één middel mogelijk was om te ontsnappen, namelijk den cipier bespringen, als hij mij eten bracht, hem vermoorden en zijne kleedij aantrekken. Maar altijd was de be- waarder door een soldenier begeleid. Weken en weken gingen voorbij en de kans van eens alleen zijn bezoek te ontvangen kwam niet. Ik begon te wanhopen, toen op zekeren dag de deur openging en ik den gevangenenbewaar- der alleen voor mij zag staan.

— Zijt gij alleen? vroeg ik.

— Ja, antwoordde hij.

— Die man zal nooit weten, hoe dicht hij op dit oogenblik zijnen dood nabij was. Ik was gereed op hem toe te springen en hem te wurgen... Doch op dien stond was er gerucht op de trap... Ik aarzelde... De zoo lang ver- wachtte kans was verkeken. Weder gingen weken en weken en maanden voorbij. Slechts ééns daags werd mij een schrale maaltijd voorgezet. Altijd luisterde ik naar de stappen, die op de steenen trap weerklonken. Dag voor dag hoorde ik er twee... Eindelijk, het was dezen middag, docht het mij dat slechts één man naar boven kwam... Ik was voor alles bereid... De deur gaat open; ik zie alleen een soldaat met waterkruik en brood binnentreden.

— Waar is de cipier? vroeg ik.

— Ziek! is het korte antwoord.

— 't Was het laatste woord dat de man zou uitspreken, want eer hij één geluid kon geven, hadden deze twee handen als ijzeren schroeven zijne keel toegeprangd. Hij werd paars en blauw en ik neep tot zijne oogen gebroken waren. Dan nam ik zijne wapens en gaf hem den genadeslag... Ik snel de trap af van den toren... Beneden wacht een andere soldenier... Ik duw hem een dolk in het hart... Hij slaakt een gil en stort neder... Aan de poort was er een derde, die den tijd niet had mij te herkennen of om hulp te roepen... Van dezen nam ik mantel en hoed; ontgrendelde dan de poort en kon Brussel verlaten... En daar ik niemand in België ken, ben ik naar hier gekomen, en hier zal eene bloedige wraak mijne vijanden treffen.

Krelis zweeg en sidderde... De hand, die naar zijn beker greep en die hem bijna aan- raakte, had dienzelfden dag drie moorden ge- pleegd.

Thans was hij in 't geheel niet meer in zijn schik met zulk bezoek.

— En... weet niemand, vroeg Krelis, dat gij naar hier zijt gevluht?

— Dat is niet te hopen.

— Maar, zoo men u gezien had?

— Oh! Ik zei het u reeds, dan wacht mij de galg.

Krelis keek naargeestig en bekommerd op.

— En ik, die u herberg? vroeg hij schuw.

Met een kalmte, die de landman erg misplaatst vond, zei Signor Alonzo:

— Oh! dat lijdt geen twijfel... Gij zoudt met mij aan dezelfde galg opgeknoopt worden.

— Hé?

— Zoo luidt de wet.

De arme Bertha hoorde die woorden; zij moest tegen den muur aanleunen, om zich overeind te houden, want hare knieën plooiden van ontsteltenis.

De wind ratelde met de vensterluiken, heegden pachter Krelis verschrikt deed opspringen.

Waren het de keizerlijke soldaten niet, die zijne hofstede omsingelden?

In het huilen van den storm hoorde hij het gekletter van wapenen en hoefgetrappel van paarden.

De Spanjaard alleen was rustig, koesterde zijne ledematen bij het haardvuur en verwarmde zijne ingewanden met lange teugen aan de wijnkruik.

Eene stilte volgde. Eindelijk zeide hij:

— Wij zijn ver van ons onderwerp afgedwaald.

— Het wordt laat, antwoordde Krelis be-deesd.

— Ja, maar ik heb nog geen lust tot slapen.

— Het zal anders weeral vroeg ochtend zijn, Signor.

— Om het even.

— En, indien gij nog ver moet gaan?

— Ver gaan?

— Ja.

— Maar dat hoef ik niet.

— Ah!... Zooveel te beter voor u. Ik zou u anders aanraden, Signor, met den nacht te reizen.

— Waar zou ik heen reizen.

— Wel... naar... naar uwe bestemming.

— Daar ben ik gekomen.

— Hé? vroeg Krelis, steeds minder op zijn gemak.

— Ik blijf hier, sprak de Spanjaard kort en koel.

De landbouwer was het hart in. Die kerel onder zijn dak! Een moordenaar, opgezocht door 's keizers trawanten! Nu betreurde hij, den raad zijner dochter niet gevolgd te hebben. Waarom de deur voor dien schurk niet toe gehouden? Zijne gehechtheid aan den Signor was geheel verdwenen en haddé hij op dit oogenblik gekunnen, hij zoude zeker de hulp van boerke... neen, burgemeester Naas ingeroepen hebben. Hij vond geen raad.

— Weet gij wat ik in uwe plaats zou doen, Signor? vroeg Krelis.

De Spanjaard gaf zelfs geen antwoord.

— Weet ge wat? Ik zou het land verlaten.

— Dit ben ik voornemens.

— Ja, maar dadelijk.

— Toch niet.

— Als gij den ganschen nacht reist, zult gij spoedig aan de Fransche grens zijn.

— Het is er geen weer naar, Krelis.

— Integendeel, Signor. Met zulk weder is de baan veilig, want geen schepsel Gods is buiten en gij hoeft niet te vreezen wapen-knechten te ontmoeten.

— Ik heb hier eerst eenige zaken uit de voeten te doen. Antwoord op mijn vragen. Gij hebt mij daar straks gezeid, dat Karel weer te Brussel is?

— Zoo heb ik gehoord, Signor, maar... hoe kan ik arme landbouwer, iets met zekerheid van het hof weten?

— Luister eens, Krelis, sprak nu de Spanjaard op norschen toon, terwijl zijn donkere oogen op den pachter waren gevestigd, ik vraag u naar geen uitvluchten of leugens. Gij gaat mij antwoorden, of ik zou er u reken-schap doen over geven. Want vandaag ben ik voortvluchtig en vervolgd, maar morgen, hoor goed wat ik zeg, morgen zal ik hier weer heer en meester zijn. Gij hebt dus de keus: mij vóór of tegen te hebben.

Krelis zat tusschen den hamer en het aambeeld.

— Ik was altijd met u, stamelde hij. Dat weet uw heerschappij wel.

— Gij zegt dat de Keizer ten minste drie-maal in de week door Denderwindeke komt?

— Ja, Signor.

— Begeeft hij zich dan naar Audenaarde?

— Ja, Signor.

— Wat gaat hij daar doen?

— Dat weet ik niet Signor.

— Als ik u goed verstaan heb, zeydet gij, dat men daarover van alles vertelt.

— Ja, Signor.

— Wat is dat «van alles»?

Krelis schraapte met den rug der hand over de kin; zoo deed de man als hij moeilijk een antwoord vond.

— Ik luister, waarschuwde de Spanjaard grimmig.

— Wel, men vertelt, of 't zoo is kan ik niet verzekeren, dat de Keizer te Audenaarde een meisje bemint.

— Ha zoo! De vlasbaard is verliefd.

— Naar 't schijnt, Signor.

— Des te beter. Wie de liefde in 't hoofd krijgt, is half gek.

— Dat zegt ge wel, antwoordde Krelis, die met deze spreuk volkomen instemde, en aan zijne dochter dacht.

— Is zijn gevolg groot?

— Welk gevolg, Signor?

— Wel, van den Keizer.

— O neen!... Hij is altijd alleen.

Gelijk door een springveer bewogen, stond de schurk op.

In zijn onheilspellende oogen gloeide een akelige vreugde.

— Alleen! herhaalde hij. Ha! ha! hij komt alleen! Het spreekwoord liegt, ging hij voort; wie de liefde in 't hoofd krijgt, is niet half maar heelemaal gek.

Daarop ledigde hij den kroes.

— En wanneer komt de keizer gewoonlijk voorbij?

— Dat weet ik niet, stamelde Krelis meer en meer vervaard.

— Wanneer? herhaalde de Spanjaard met vlammend oog.

— Dat is... onregelmatig. Ik weet het waarlijk niet.

— 't Is wel, ga nu ter rust.

De landman begreep niet goed.

— Ga nu slapen, hernam Contreras.

— Maar, Signor...

— Ik zeg u: ga slapen.

— En gij, Signor?

— Ik zal hier wel rusten op dezen stoel. Er zijn schadden genoeg om tot den morgen te stoken. Nog eene aanbeveling: indien gij aan iemand over mij spreekt, indien gij één woord herhaalt, het zij aan wie ook... het zij zelfs aan uwe dochter, indien gij door een teeken

of een blik, mijne tegenwoordigheid verraaft of bekend maakt, dan bij den duivel, zijt gij een verloren man. Begrepen?

Krelis knikte «ja», maar zijn hart was nog slechts een boontje groot.

— Goeden nacht dan, zei Contreras.

— Goeden nacht! lispelde de landman en hij struikelde als ware hij bedronken de huiskamer door en de trap op.

Hier meende hij gerucht te hooren... Was zijne dochter misschien nog op?

Hij hield de lantaarn boven het bed, maar het meisje lag te slapen. De roode schijn van het licht bestraalde haar.

Krelis durfde haar niet toespreken. God! wat was zij bleek! Zij geleek eene doode.

De verontruste vader legde zijne hand op haar voorhoofd, dat klam en ijskoud was.

— Arm kind! murmelde hij. Wie weet welke vreeselijke droomen haren slaap storen.

Als om den booze te verjagen, maakte hij een kruis over haar en ging dan naar zijne kamer.

Nauwelijks was hij weg, of het meisje zette zich overeind in het bed en luisterde...

Zij had geheel de samenspraak, tot het einde toe, gehoord en had juist den tijd gehad in haar bed te gaan en te gebaren dat zij sliep.

Met haar vader spreken hadde beider dood kunnen zijn.

Bij het minste vermoeden zou de schurk, die denzelfden dag met drie moorden zijn handen had bevlekt, voor nieuwe misdaden niet achteruit wijken.

Het arm kind bleef meer dood dan levend in haar bed zitten, luisterend naar het minste gerucht.

Alle oogenblikken meende zij de trap onder de stappen van den moordenaar te hooren kraken... Neen, het was de orkaan die tegen de hofstede beukte.

Alle soorten van schrikbeelden spookten voor haren geest... De koorts schudde hare ledematen, die verkleumd waren van koude door haar lang vertoeven in de gang, met de naakte voeten op den killen tichelvloer. In hare oogen namen de voorwerpen harer kamer de dreigendste vormen. Zelfs de kleederen, die zij zelve aan den kapstok had gehangen, namen de gestalte aan van den schurk die beneden rustig bij het vuur was ingeslapen.

Zij meende zijn hoed zijn mantel en een

bloedig mes te onderscheiden.

En nochtans, toen de trage morgen eene waterige bleeke vlek in het Oosten van het builge zwerk deed schemeren en in haar kamertje een valen dag wierp, zonder glans of stralengloed, was zij ingesluimerd. Zoo sterk, zoo overwinnend is de slaap! Moet zelfs de ter dood veroordeelde, die 's avonds zijn schavot heeft hooren optimmeren niet gewekt worden om naar de plaats der halsrechting te stappen?

Ook haar vader had geen cog geloken van den ganschen nacht, maar sliep in tegen den morgen.

Niet alleen de schrik, maar de wroeging hadden zijn geest gefolterd. Was hij de schuld niet van dit alles? Nu begon hij zijne dwaling in te zien. Een domme hoovaardij had hem de partij van den Spanjaard doen kiezen tegen de arme Vlamingen, zijne landgenooten, tegen de slachtoffers, die nochtans zijne stam- en taalbroeders waren.

Dienzelfden avond, in een oogenblik van nijd en afgunst op een zijner landzaten, een dorpeling, had hij de terugkomst van Signor Contreras gewenscht.

En de hel had dien wensch verhoord, en gelijk de duivel uit de sprookjes, die bij de verwensching, in vuur en zwavelrook uit den grond te voorschijn komt, was de gevloekte Spanjaard den vrede en het geluk van zijn haard komen storen.

En wat zou het einde wezen van dit alles?

Welke rampspoeden zou men nog beleven?

Misschien voor hem de galg!

En had de aartsschelm niet gezeid, dat hij meester zou wezen? Waarom was hij zoo helsch verheugd bij het vernemen dat de keizer «alleen» kwam?

Ja, er was iets vreeselijks op handen, en voor zich zelve zag Krelis langs geen kant een uitkomst.

Hadde hij zijn dochter niet gehad, hij zou gevluht zijn in het holste van den nacht, door den orkaan, om den keizer te gaan verwittigen. Maar thans?

Eene uur was Bertha misschien ingesluimerd, toen zij weder wakker schrikte.

Een vale watervlek vormde zich in het Oosten en de dag verspreidde een getemperd licht over de velden.

De wind had het frissche lenteloover gesloofd en afgerukt. Takken hingen gebroken

in de kruinen der boomen en het neergestroomde water had diepe groeven gespoeld op de wegen.

Bertha blikte verdwaasd in het ronde; het duurde eenige oogenblikken vooraleer alles weer klaar voor haren geest kwam.

Zij sprong uit hare sponde en schikte in haast een weinig heure kleederen en heure lokken.

Dan daalde zij behoedzaam de trap af, het gerucht harer stappen zooveel mogelijk bedempende.

Schuw en bevreesd opende zij de deur der huiskamer.

In den zetel, aan den haard, meende zij den verschrikkelijken Spanjaard te ontmoeten.

Er was niemand!...

— Weg! murmelde zij.

Haar blik doordrong de woning... Neen, hij was niet meer daar.

Een zucht van verruiming ontglipte hare borst.

Zij snelde naar de deur en vond er den grendel geopend.

— Vertrokken!... Weg!... Hij is weg! herhaalde zij.

Buiten ontdekte zij sporen van voetstappen in het doorweekte zand; aan de indrukken te zien had Contreras zich verwijderd.

— Goddank! Goddank! murmelde het arme meisje.

Doch haar zenuwgestel was zoo geschokt, dat zij plotseling begon te weenen, niet wetende wat haar scheelde.

Het weergalmen van een stap binnen de woning deed haar verschrikken, maar zij bemerkte dat het haar vader was.

— Vader, lieve vader! riep zij verheugd.

— Wat is er, Bertha?

— Hij is weg!

— Weg?

— Ja, vader, zie, zijne voetstappen staan nog in den grond.

— Maar die tranen, Bertha?

— Oh! het is van vreugde dat ik ween...

— Omdat de Spanjaard weg is, lief kind?

— Ja, vader.

Krelis schudde bedenkelijk en mismoedig het hoofd, terwijl hij diep zuchtte.

— Hoe, vader, gij verheugt er u niet om?

— Neen, kind.

— Houdt gij nog langer van dien schelm?

De pachter antwoordde haastig:

— Zeker niet!

— Waarom zijt ge dan niet vroolijk, even als ik, lieve vader?

— Omdat ik vrees...

De man voleindde niet.

— Wat vreest gij?

— Ik vrees dat hij niet vertrokken is.

— Maar kijk!... Daar... zijne voetstappen.

— Ja, ja, hij heeft de hofstede verlaten, maar verre weg is hij niet.

— Waarom meent gij dat, vader?

— Die man heeft plannen die hij ten uitvoer zal brengen.

— Welke plannen, vader?

— Duivelsplannen, kind.

— Maar hij is weg, verre weg.

— Hij zal wederkeeren.

— Hij zal gevluht zijn naar een ander land.

— God geve dat gij de waarheid spreekt. Maar ik vrees het ergste.

— Wat dan, vader?

— Van dien schelm zullen wij verschrikkelijke dingen hooren; de haat verteert zijn hart en vreeselijk zal hij zich wreken op degenen die hem vernederd hebben.

— Wat moeten wij doen, vader?

De pachter opende groote oogen, waarin kommer en schrik te lezen stonden.

— Wat wij moeten doen, Bertha? herhaalde hij. Niets, in Gods naam, niets.

— En moeten wij ons dan medeplichtig maken aan de schelmstukken die hij beaamt?

— Medeplichtig! zeker niet... Maar ons met zijne zaken bemoeien, dat mogen wij niet. Dat hij ons niet op zijn weg vinde als een hinderpaal, want hij zou ons verguizen.

— Wie de misdaad laat begaan en haar niet verhoedt, wanneer hij kan, is medeplichtig.

— Wat onzin, Bertha, wat onzin! Bemoei u toch niet met zaken die ons niet aangaan. Gij belooft het mij, niet waar? Die man kan machtig worden, heel machtig, want het is een schurk die geen gewetensbezwaar zal maken, om zelfs de hand uit te steken naar de hoogste macht.

— Naar den keizer? onderbrak het meisje.

— Ja, zelfs naar den keizer.

— Zou hij dat durven?

— Dat zou hij, Bertha.

— Maar dan moet de keizer verwittigd

worden, vervolgde de krachtdadige maagd.

— Neen, neen, dat niet!... Hoort ge, Bertha, dat niet. Steek den vinger niet tusschen de schors en den stam, zegt het spreekwoord; wij komen er niet tusschen; de keizer moet maar op zijn hoede zijn. Ik herhaal het u, Contreras zou ons verpletteren. Die schelm loopt hier ergens rond in den omtrek, elk onzer stappen zijn bespied. Laat ons de hoeve niet verlaten, want er zou ons een ongeluk overkomen.

— En de keizer? vroeg Bertha.

— Wat bedoelt gij, kind?

— Misschien komt hij vandaag langs het dorp gereden.

— Dat zijn engelbewaarder hem daar van verhoede.

— Gij vreest dus dat het leven van den vorst hier niet veilig zou wezen?

— Als een wolf in het bosch vrij rondloopt, Bertha, is er niemand veilig.

Eenige oogenblikken staarde de maagd diep nadenkend door de geopende deur.

Haar hart was woelig lijk het zwerk, dat in lage regenwolken voorbij stooft.

Doch, in hare oogen glom eene vastberadenheid en eene wilskracht, die genoegzaam aanduiden dat zij een besluit had genomen.

Pachter Krelis ging naar den stal, terwijl hij binnensmonds murmelde:

— Slechte tijden, die we gaan beleven. Wie weet wat er heden avond zal geschied zijn!... Een slang kan met één vergiftigen beet een leeuw dooden, zegt men. Die Spanjaard zou den keizer, al is hij dan ook de vorst van Europa, wel kunnen vernietigen.

Bertha blikte peinzend haren vader achterna.

Nauwelijks was deze door de staldeur verdwenen, of zij wipte naar buiten, snelde langs een wegeltje het veld in en had weldra de groote baan bereikt.

Daar gekomen keek zij in het ronde, of niemand haar gevolgd was en of niemand haar had bemerkt.

Heinde en ver zag zij geen levend wezen. Ginds lag haar dorpje met strooien daken en vinnig roode tichels; zij wierp den kerktoeren een laatsten blik toe, als een afscheid, en bad:

— O, God! laat mij slagen en bescherm mijn vader en mijne dorpsgenooten.

Dan snelde zij beraden de groote baan op

in de richting van Brussel.

De weg was glibberig en op vele plaatsen aan stukken gespoeld door den orkaan van den afgehoopen nacht.

Maar moedig zagen de landbouwers haar voortsnelen, onbekommerd voor haar zelve.

De gedachte van den te volbrengen plicht verstaalde haar zwak gestel en verdubbelde hare krachten.

Weldra was zij in de verte verdwenen.

... ..

Eenige uren later kwam een jong meisje, doodmoede, de poort door der stad Brussel.

De kleederen waren beslijkt, de haren vloten verwilderd in den wind en de gang duidde aan dat de ongelukkige reeds van verre moest komen en bijna niet meer voort kon.

Een hellebardier was aan de stadspoort op eene bank nedergezeten en bekeek haar nieuwsgierig.

— Een schoon meisje, murmelde hij, maar welke duivel mag haar op de hielen zitten, dat zij zich zoo spoedt.

Luid riep hij haar toe:

— Hé, lieve meid, kom eens hier!

Het meisje bleef staan.

— Van waar komt gij? vroeg de soldenier.

— Van Denderwindeke, mijnheer, antwoordde hem het arme kind.

De krijgsman krabte in het haar.

— Denderwindeke? vroeg hij.

— Ja, mijnheer.

— Is dat een dorp?

— Ja, mijnheer.

Hij schudde het hoofd.

— Dat ken ik niet. Moet gij in Brussel zijn?

— Ja, mijnheer, en ik zou u verplicht wezen, indien gij mij zeggen wildet waar de keizer woont?

— De Keizer! Laat eens zien. Er is Jef De Keizer, Andreas De Keizer... Hé, hé! er zijn veel De Keizer's in Brussel, lief kind. Kent gij zijn voornaam niet?

— Gij begrijpt mij slecht, mijnheer, vervolgde het meisje. Ik bedoel Zijne Majesteit de keizer... Keizer Karel!

De soldenier bezag haar een oogenblik en barstte toen los in een luidruchtigen lach.

— Dat is een goede grap, jokte hij. Het is dus naar onzen genadigen vorst dat gij

vraagt?

— Ja, mijnheer.

— Dat is Karel De Keizer... Karel De Keizer... hi! hi! hi! Is het die?

Het meisje was eenigszins beschaamd en ook wel wat gestoord.

— Ja, het is Zijne Majesteit, herhaalde zij.

— En gij vraagt?

— Waar de Keizer woont?

— Wel in zijn paleis, lief kind.

— Is dat nog ver van hier?

— Hm! ja en neen.

— Oh! ik ben zoo vermoeid.

— Maar, vervolgde de soldenier, wat moet gij naar het paleis gaan doen?

— Den keizer spreken, mijnheer.

— Den...

Doch de grove hellebardier kon den zin niet herhalen, zoodanig moest hij schaterlachen.

Het meisje werd ontstemd.

— Waar is het paleis? herhaalde zij kort. Ik bid u, mijnheer, houd mij niet langer op...

— Is uwe zaak dan zoo dringend, mijn zoe-taard? schertste de soldaat.

— Zeer dringend en van het grootste gewicht.

— Van het grootste gewicht!... Oh! ik twijfel er niet aan, in het geheel niet. Wat is het dan? ging hij gekscherend voort.

— Ik heb geen tijd te verliezen, mijnheer, en ik herhaal het u, gelief mij niet langer op te houden.

— Wees gerust, mijn engeltje, gij zult daar altijd vroeg genoeg komen, te vroeg om uwe ontgoocheling te vernemen.

— Oh! mijnheer, spot niet met mij, bid ik u. Ik ben zoo ongelukkig.

Die woorden werden met zulken weemoed uitgesproken, dat de soldenier zelf er door getroffen werd.

— Gij schijnt mij toe een braaf meisje te wezen, en ik lach niet om u, maar de ontgoocheling staat u te wachten.

— Welke ontgoocheling, mijnheer?

— Gij zult den keizer niet kunnen spreken, mijn zoet kind.

— Het moet, mijnheer.

— Maar 't is onmogelijk.

De angst stond op haar gelaat te lezen.

— Is de keizer dan afwezig? vroeg zij.

— Dat weet ik niet, maar gij zult tot hem niet doorgeraken.

— Jawel! jawel! riep het meisje, met eene

overtuiging, die den soldaat verstellde. Zeg mij maar waar het paleis is.

— Dat wil ik wel.

De hellebardier stond op van zijn bank en leidde 't meisje tot binnen de stadspoort.

Den arm vooruitstekende, wees hij in de verte een punt aan.

— Ziet gij ginds dit torentje, mijn braaf kind?

— Ja, mijnheer.

— Wel, daar zult gij het keizerlijk paleis vinden.

— Ik dank u oprecht, mijnheer. Goeden dag.

— Goeden dag en veel geluk!

En terwijl het meisje zich verwijderde, riep hij haar nog achterna:

— Als gij straks langs hier voorbij komt, moet gij uw wedervaren eens vertellen.

Maar de maagd was reeds voortgesneld door de straten der hoofdstad.

Het torentje verloor zij meermalen uit het oog en dikwerf was zij verplicht naar den weg te vragen.

Telkens zij van het keizerlijke paleis sprak, kwam een glimlach op den mond van den aangesprokenen voorbijganger spelen.

— Moet gij bij den keizer zijn? vroeg men haar schertsend.

Doch zij verloor moed noch zelfbetrouwen.

Zij had eene zending te vervullen en zij meende, dat geen hinderpalen het haar beletten zouden.

Eindelijk kwam zij voor een ijzeren hek, waarvan elke staaf een lans verbeeldde met gouden spies bekroond.

Boven de ingangspoort stond een blazoen met de kenspreuk: «Plus oultre».

Op het voorplan, bemerkte zij talrijke edellieden en soldaten, die over en weder liepen of in groepjes praatten.

Eene aarzeling greep haar aan.

Dit prachtig gebouw, de rijkuitgedoste ridders, die pracht van sierplanten, bloemperken en vaandels, maakten een verlamdenden indruk op het eenvoudige boerenmeisje.

Nu begreep zij waarom de hellebardier haar gezegd had, dat zij nooit tot den keizer zou geraken.

Zij wierp een blik op hare kleederen en dit ontstelde haar nog meer.

Zij had slechts haar gewoon jurkje aan en haar rok was gansch met modder bevestigd tot

aan den rand.

In de eerste opwelling van haar besluit had zij aan niets gedacht. Zij had het uitgevoerd zonder verdere bedenkingen! Zij was zoo ver gekomen en thans bij het einddoel harer reis waagde zij het niet één stap verder te treden.

Wat ging er van haar geworden?

Terugkeeren onverrichter zake? Dit kon niet.

Zij zou dus den snoodaard zijne plannen laten voltooien en daarenboven zij zou bezwijken op den openbaren weg.

Zij had nog niets gegeten en bijna gansch den nacht had zij slaaploos doorgebracht.

Er viel niet te aarzelen, zij «moest» binnentreden.

Met wankelende schreden kwam zij de ingangspoort binnen en zij werd rood tot in de haren, toen een der wachten haar naderde.

— Wat is er tot uwen dienst, lieveling?

Het meisje stamelde, doch slaagde er niet in een woord uit te brengen.

Vertrouwelijk ruw ging de landsknecht voort:

— Komt gij uw lief opzoeken?

Al hare krachten vergaderende, antwoordde zij:

— Ik verlang den keizer te spreken.

— Wie?

— Zijne Majesteit.

— Ah! zoo! Kom binnen, kom binnen.

De bezoeker volgde zonder op te merken met welken spottenden lach, die uitnoodiging van binnen te treden gepaard ging.

Het verwonderde haar alleen, dat zij niet aanstonds was doorgezonden en zij was gelukkig zoo spoedig te worden binnen gelaten.

Arm meisje, met welke dankbaarheid volgde zij den voetknecht.

— Langs hier, langs hier! riep deze.

Bezijden, in het voorhof, stond een gebouw waar eenige soldaten vergaderd waren.

De soldenier deed haar binnen gaan.

Hoe bloosde zij toen al die mannen plotseeling zwegen en haar ondervragend aanstaarden.

— Wie is dit meisje, Pamel? vroeg een der soldaten tot den wachter, die haar binnen leidde.

— Wie zij is, gezellen, weet ik niet, maar ik weet wel hetgene zij verlangt.

— Ach! en dat is?

— Mejonkvrouw verlangt Zijne Majesteit

den Keizer te spreken.

Een algemeene schaterlach begroette die woorden en spottende opmerkingen weerklonken op denzelfden stond.

Alles duizelde voor de oogen van het arme kind en met moeite kon zij overeind blijven staan. Het werd haar zoo zonderling en zoo naar alsof de grond onder haar voeten wegzakte.

Maar die bedwelmung duurde slechts een enkel oogenblik en hare krachtige natuur kreeg weer de bovenhand.

Zij deed nog een poging om hare zelfbewustheid te herwinnen en sprak toen:

— Mijne heeren, ik verlang den Keizer te spreken... Het is voor eene hoogstdringende aangelegenheid... het geldt de veiligheid, misschien het leven van den Keizer.

— Zoo, zoo, lieve, gij komt den keizer redenden! Dat is heel braaf, antwoordde men haar spottend.

— Ik verzeker u, mijne heeren, dat ik ernstig spreek!

— Gij zijt een alleraardigst meisje, zei Pamela, en als gij mijn liefje wilt worden, wil ik Zondag met u naar de kermis van Laken gaan.

— En van mij krijgt gij een zijden halsdoek om op uwe schoone blonde haren te speten, riep een andere.

— En als ik een kus krijg, zei een derde, dan krijgt gij de pluim van mijn hoed om op den uwen te steken.

— Mij, bevallige deerne, riep een kort, dik afzichtelijk manneke, mij kunt gij heelemaal gratis voor niet krijgen en wij trouwen voor mijnheer pastoor.

— Een schoon koppel, lachte een verwaand kereltje, Vulcanus, die met Venus trouwen wil.

Dit rumoer in de soldenierskamer had de aandacht van een edelman gaande gemaakt.

— Wat gebeurt hier? zei hij, onverwachts binnentredende. En het meisje bemerkende:

— Wat doet deze vrouw hier?

— Mijnheer, sprak het meisje, ik kom om den keizer te spreken en ik dien hier tot spot van al die mannen.

— Uw gedrag jegens dit meisje is onbetamelijk, sprak de ridder streng. Niet een van u zal deze week de kazerne verlaten.

Die woorden hadden een verkoelenden indruk op de lachziekte der soldeniers gemaakt.

Ontevreden en wrevelig droop de een na den anderen af.

— Wat verlangt gij, juffrouw? vroeg toen de edelman.

— Ik verlang den keizer te spreken, mijnheer.

— Daarvoor is een bijzondere toelating noodig, juffrouw, die niet gemakkelijk te verkrijgen is.

— Maar, mijnheer, het is dringend, hoogdringend.

— Het spijt mij uw wensch niet te kunnen involgen.

— Maar het geldt 's Keizers leven.

— 's Keizers leven?

— Ik zweer het u, mijnheer!

— Hebt gij eene samenzwering ontdekt, juffrouw? vroeg de edelman ongeloofig.

— Er wordt een aanslag op het leven van den Keizer beraamd.

— Wees dan maar gerust, juffrouw. Zijne Majesteit is goed bewaakt en door trouwe dienaars omringd.

— Oh! mijnheer, dan kent gij de gewoonten van den Keizer niet.

De edelman was meer en meer nieuwsgierig gemaakt door de vastberadenheid van het meisje.

— Kent gij dan de gewoonten van Zijne Majesteit? vroeg hij.

— Ik weet, mijnheer, dat de Keizer meermalen in de week alleen op den openbaren weg is en dat boosdoeners van die gelegenheid zullen gebruik maken om een aanslag op zijn leven te wagen.

— En op welken openbaren weg moet dit gebeuren? vervolgde de ridder.

— Op den weg van Brussel naar Aude-naarde, mijnheer.

Die woorden troffen den hoveling en daar er juist een andere ridder over het voorplein stapte, riep hij:

— Graaf de Lannoy!

— Wat nieuws, ridder van Waelhem?

— Gelief eens hier te komen.

— Tot uwen dienst. Wat verlangt gij?

— Deze juffrouw zegt dat zij onderricht is van een aanslag die op 's Keizers leven moet gepleegd worden.

— Gekkernij! antwoordde Lannoy.

— Neen, heer graaf, het is de waarheid, viel hem het meisje in de rede.

— Hoe is uw naam, juffrouw?

— Bertha Krelis.
— Onbekend. Van waar zijt gij?
— Van Denderwindeke.
— Zoo, van de landstreek van boerke Naas?

— Juist, mijnheer.
— En gij verlangt?
— Den Keizer te spreken.
— Onmogelijk, juffrouw.
— Och! heer graaf, sta het toe... De Keizer zal er u dankbaar voor wezen.
— Kom dan morgen terug, juffrouw.
— Maar, heer graaf, ik kom te voet van Denderwindeke en morgen... wie weet.
— Zijne Majesteit is niet in het paleis.
— Niet! riep het meisje verschrikt.
— Neen, juffrouw.
— De Keizer is alleen uit? vroeg zij stamelend.

— Ja.
— Toch, niet naar Audenaarde?
— Misschien wel.
Bertha verbleekte.
— Dan, heeren, is misschien alles te laat en zullen wij vandaag een verschrikkelijk nieuws vernemen.

Er lag zooveel gevoel en overtuiging in 's meisjes woorden, dat Lannoy er onwillekeurig den indruk van onderging.

— Wat is er dan toch? vroeg hij.
— Ean man wil zich op den keizer wreken.
— En die man is?
— Een Spanjaard.
— Zijn naam?
— Signor Contreras.
Lannoy glimlachte.

— Wees gerust, juffrouw, ik weet wel dat Signor Contreras den keizer niet bemint. Ik was ooggetuige toen Zijne Majesteit den edelman heeft afgestraft, maar van hem is niets te vreezen.

— Oh! jawel, heer graaf, hij is tot alles bekwaam.

— Ja, maar hij is in de onmogelijkheid kwaad te doen, hij zit in den kerker.

— Neen, heer, neen, riep Bertha nu hartschtelijk. De Spanjaard is ontsnapt.

— Ontsnapt!
— Ja, heer.
— Maar, dat is onmogelijk.
— Ik heb hem gezien! heer graaf.
— Gij hebt hem gezien?
— Dezen nacht.

— Waar?
— In het huis van mijn vader.
— Te Denderwindeke?
— Ja, heer graaf.

Lannoy wist niet wat hij denken moest. Had dit meisje aan geen ijkhoorts geleden? Zij zag er zoo ontsteld uit en hare oogen glommen met zulk koortsachtig vuur.

— Zijt gij zeker? vroeg hij.
— Ja, heer graaf. Ik heb hem gezien, ik heb hem hooren spreken. Hij is uit een toren gevlucht.

— Inderdaad, hij is in een toren opgesloten.

— Hij heeft drie soldeniers vermoord om te ontvluchten.

— Drie soldeniers! En wanneer is dit gebeurd?

— Ik geloof gister middag, heer graaf.
— Maar, juffrouw, sprak de Lannoy, zoo iets schijnt mij geheel onmogelijk. Daarvan zouden wij iets vernomen hebben.

— Het is nochtans zoo, heer graaf. Gelief inlichtingen in te winnen.

De graaf scheen in gedachten verdiept, terwijl hij het meisje nauwkeurig bekeek.

Er lag zooveel juistheid in hare woorden, dat hij begon te twifelen. Misschien had de kapitein der gevangenis geen verslag gegeven van het gebeurde om zelf geene berisping op te loopen, omdat de dienst der bewaking niet goed werd gedaan! Hoe dikwijls gebeurde het niet, dat het Hof van gewichtige gebeurtenissen verstoken bleef!

Hij trad naar buiten en wenkte een der soldeniers.

— Spring te paard, beval hij, rijd naar de gevangenis en vraag of de Spanjaard Contreras daar nog altijd gekerkerd zit. Ik wil onmiddellijk antwoord.

Dan keerde Lannoy terug bij Bertha Krelis, die hem een omstandig verhaal deed van het gebeurde.

Meer en meer zag hij in hoe ernstig de toestand was.

— Ik geloof u, juffrouw, sprak hij, en de keizer zal u dankbaar zijn voor uwen moed.

— Maar alles is verloren, heer graaf.
— Vermits de keizer reeds vertrokken is naar Audenaarde.

Lannoy antwoordde niet, maar wandelde zenuwachtig over en weder.

Meermalen ging hij tot op het voorplein

om te zien of de ruiter nog niet terugkeerde.

Hij koesterde nog altijd de hoop, dat het meisje zich bedrogen had of dat zij het voorwerp was eener hersenschimmige vrees.

Eindelijk weergalmde een hoefgetrappel in de verte...

In volle vaart kwam de soldenier aangesneld.

Vóór den graaf gekomen, sprong hij uit den zadel, nam zijn hoed af en sprak:

— Heer graaf, de Spanjaard Contreras is ontvlucht.

— Ontvlucht! riep Lannoy.

— Ja.

— Sinds wanneer?

— Sinds gister. Hij heeft drie soldeniers om het leven gebracht.

Het koude zweet kwam op het voorhoofd van den edelman parelen.

Hij wist den keizer alleen op weg naar Audenaarde.

De Vorst was nog niet lang vertrokken en Bertha hadde hem ontmoet, zoo hij geen anderen weg had ingeslagen.

Wat stond er te doen?

Lannoy greep de handen van Bertha met dankbaarheid vast:

— Gij hebt heldhaftig uwen plicht gedaan, mejonkvrouw, zei hij, wij zullen den onzen kwijten. God sta ons bij en hebbe den keizer in Zijne hoede!

Dan snelde hij naar buiten:

— Mijne heeren, te paard! riep hij tot een groep edellieden, die in het voorhof te zamen redekavelden. Het leven van den keizer is in gevaar.

**
*

Midden den nacht was de Spanjaard van zijnen zetel opgestaan. Terwijl hij in het vuur van den haard staarde, had hij het plan overwogen, dat hij ten uitvoer wilde brengen.

Gedurende de maanden opsluiting in de gevangenis had zijne ziel eene wilde energie verzameld. De wrok had hem verteerd; gansche nachten had hij slapeloos doorgebracht, gedurig plannen van wraak smedende.

Meermalen was hij overeind op zijn leger rechtgesprongen met gebalde vuisten, gloeiend hoofd en oogen vol haat en bloeddorst, maar, gelijk een opgesloten hyena, was hij machteloos bulderend in zijne cel rondgeloo-

pen tot hij weder knarsetandend van razernij op zijn peluw terugviel.

Maar thans was hij vrij! Thans kon hij handelen!

Hij liep tot de deur en ontgrendelde haar met omzichtigheid om pachter Krelis en zijne dochter niet te wekken.

Het was natuurlijk geen gevoel van menschenlievendheid. Zoolang mogelijk wilde hij zijn vertrek uit de pachthoeve verholten houden, want hij stelde geen betrouwen in Krelis, die, vreesde hij, wel in staat zou wezen den burgemeester van zijne tegenwoordigheid te verwittigen.

Zachtjes trok hij de deur achter zich toe.

De nacht was stormig en het zwerk onstuimig.

Maar Contreras snoof de lucht in met woest genot. Vrij! hij was vrij; Hij, die maanden in den vunzigen dampkring van een zilten toren had doorgebracht, waar hij zich niet bewegen kon zonder tegen de dikke muren zijner cel te stooten, hij was gelukkig midden het opene veld waarover de winden bulderend gierden.

Eenige oogenblikken stapte hij over de baan met gezwinden tred, den hoed in de oogen getrokken en den mantel om de schouders geslagen.

Zijn plan was wel gevormd, maar zijn opbruisende geest had het niet tot in de minste bijzonderheden kunnen overwegen.

Waarheen?

Dat was de vraag die hij zich plotseling stelde bij een kruisweg.

Hij kende de streek goed waar hij zoolang als heer en meester had geheerscht.

Geen enkel pad was hem onbekend; geen wegeltje of hij wist waar het heen kronkelde.

De baan splitste zich daar in twee. De rechter arm voerde hem naar de kom van het dorp; de linker leidde naar het naburige bosch.

Eenige stonden bleef de Spanjaard aarzelend staan.

Naar het dorp? Wat kon hij daar gaan doen! Al de huizen waren op dit stormig en nachtelijk uur gesloten. En toch, wat zou hij er vinden? Indien er hier en daar misschien nog een lichtje pinkte achter de vensterramen, wat kon het hem geven? In den geest zag hij de woningen van Denderwindeke een voor een, gelijk zij daar in dubbele rij stonden.

Geen enkel dak, waar men hem ontvangen zou. Overal was hij gehaat en vervloekt, overal had hij jammer en wee gesticht.

Voor de eerste maal misschien kwam er wroeging in die booze ziel; voor de eerste maal had hij naberouw. Waarom was hij de dwingeland geweest zijner onderhoorigen als het hem zoo gemakkelijk ware geweest hun vader te zijn? Dan was hij bemind en aanbeden geweest, terwijl zijne herinnering nu alleen nog deed huiveren.

Maar in dat geval was het geen terugkeer op zich zelf; het was niet het spijt dat terugbrengt tot het goede, dat het gedane kwaad betreurt omdat het kwaad was en als een hernieuwing bewerkt van dengene, die zulk naberouw gevoelt. Neen, het was niets dan eigenbelang.

Indien hij goed ware geweest, dan hadde hij nog in zijn kasteel gewoond, als alleenheerscher van het dorp, en waren door onrecht en ramspoed slechte tijden aangebroken, hadde hij niet als een vluchteling moeten rondwalen, dan zouden de deuren voor hem opengegaan zijn en onder elk dak hadde hij een eigen haard gevonden.

Thans gevoelde hij zich alleen, verstooten, omringd van haat en afgrijzen.

Den weg inslaan naar het dorp kon hij niet!

Het andere pad leidde naar het bosch. Daar kon hij heen, daar zou hij thans hooren, midden de wolven, de nachtuilen en de vledermuizen.

Doch wat kon hij daar gaan uitrichten?

Een oogenblik was hij geneigd naar den warmen haard van pachter Krelis terug te keeren; de deur was niet gesloten en hij kon binnen dus als hij wilde.

Dit lag echter niet in zijn plan.

Driest stak hij de vuist naar het dorp en het viel van zijne grijnzende lippen:

— Wraak! vraak!

Oh! De vraak gaf hem nieuwe krachten en scherpte zijn geest.

Hij zag duidelijk waar hij heen moest. Ja, die zouden hem ontvangen! Hij de fiere kasteelheer van vóór eenige maanden, hij zou nu onderkomen en toevlucht gaan zoeken bij het uitschot der maatschappij.

Hij sloeg geen van de twee paden in, maar sprong eene gracht over en stapte gezwind over het veld. Wel een kwaart uurs strompelde hij voort over het versch beploegde veld;

dan sloop hij langs een wilgenkant gelijk een dier, tot hij eindelijk weder aan een gebaanden weg kwam.

— Daar woont hij, murmelde de Spanjaard.

Gansch afgezonderd, midden de naakte velden, stond eene hut, met laag strooien dak.

De luiken der kleine vierkante venster-raampjes waren dicht doch tusschen de spleten schemerde een flauwe schijn.

— Er is licht, sprak Contreras half luid.

Behoedzaam naderde hij de deur.

Een gedempt stemmengeluid trof zijne ooren.

— Doemnis! vloekte hij, er is volk.

En hopeloos staarde de ellendeling in den stormachtigen nacht.

Binnentreden dorst hij niet.

Een gevoel van ontzenuwing greep hem aan; eene moedeloosheid verlamde zijne sombere wilskracht.

— Er blijft mij niets over dan te verdwijnen, sprak hij, voor goed te verdwijnen.

Reeds greep hij naar zijn dolk... één duw met forsche hand toegebracht in volle borst en aan alle lijden was een einde gekomen.

In den geest zag hij reeds hoe men des anderendaags zijn lijk, met een dolk in het hart, op den openbaren weg zou vinden.

Hij zag de dorpelingen toesnellen en zich in groepen rond hem scharen. Hij hoorde hen roepen: «het is Contreras, hij heeft zich verdaan». En zij vierden nu hun woede bot op hem. Zij zeiden dat hij door geene waardigere hand kon sterven dan door de zijne!

Men wierp scheldwoorden, erger nog, spotternij en schimp op zijne nagedachtenis en schupte slijk en modder op zijn lijk! En hij... hij zou daar zielloos, onbeweeglijk, onmachtig ten gronde liggen! Hij zou niets kunnen, niets vermogen tegen dien hoon. Gelijk honden zou men hem aanblaffen en hij zou in dien troep geen schop kunnen geven! Zijn overschot zou men naar het dorp sleuren, men zou een put delven nabij een mesthoop en er zijn lichaam, gelijk een wolvenkreng insmijten. Men zou de groeve dempen en dansen op zijn graf... want hij zou onschadelijk geworden zijn!

Nogmaals stroomde een nieuwe kracht door zijne leden.

Wat! zich dooden!

Neen, neen, de vraak, de zoete vraak zou hem lesschen!

Misschien was hij de overwinning nabij en dan morgen!...

Morgen kon hij meester zijn van het dorp!

Wee aan degenen die hij in zijn visioen naar zijn lijk had zien schoppen! Wee den dorpelingen! Wee het dorp!

Hij zou het afbranden tot op den grond; de roode haan zou kraaien boven de daken en de bewoners zouden, gelijk hij, zonder dak of beschutting in wouden en velden gaan rond dwalen, want den ontkiemenden oogst zou hij vernielen, de akkers braak leggen.

Doch hoe zijn plan uitgevoerd?

Weder stond de onverbiddelijke werkelijkheid voor hem.

Hij legde het oor tegen de deur der hut en luisterde.

De stemmen weerklonken hard en duidelijk.

Er waren er verscheidene, allen van mannen.

Eerst wilde hij zich vergewissen met wie hij te doen had.

Men was aan het tuischen, want hij hoorde den welgekenden klank van teerlingen, die men schudde in den kroes en daarna in het rijfelbord wierp.

— Drij vieren! riep een der spelers.

— Drij verkens! (1) zei een andere.

— Dat zijn de drij zwijnen, die wij bij boer van Bal gestolen hebben, voegde er een derde bij.

Een lach van voldoening helderde 't gelaat op van den Spanjaard.

— Goed volk! mompelde hij.

Het waren dieven en baanstroopers, die daar vergaderd waren: dit was immers «goed volk» voor den adellijken schelm.

— «Aap» en twee «draaiers!» (2)

— Dat beteekent dat wij dien aap van boer Naas den nek moeten omdraaien.

— Dat zou de eerste niet zijn die gij naar 't pierenland zendt.

— En gij dan?

Contreras werd geheel blijmoedig.

— Allerbest volkje, zei hij.

Inderdaad, het waren dus moordenaars en men sprak van zijn aartsvijand van kant te

maken, hoe kon het beter?

— Hoera! drij zessen, schreeuwde nu eene stem. Aan mij den inzet!

Een vloek volgde op dien uitroep, terwijl een vuistslag de tafel deed daveren.

— Rosse, ge zeurt, hernam de speler woest.

— Ge liegt, Schele, ge ziet er twee voor één!

— Ge hebt de derde zes geplaatst!

— Ik!

— Ja, gij!

Een groot rumoer volgde op die uitroepingen, welke met woede werden geschreeuwd.

— Oh! oh! eene vechtpartij, zei de Spanjaard. De kerels zijn misschien bedronken en hier zal met messen worden gespeeld. Die jongens mogen elkander niet verscheuren, ze kunnen mij dienen.

Oogenblikkelijk bonsde hij met de vuist op de deur.

Onmiddellijk hield het rumoer op... eenige fluisteringen en onderdrukte woorden volgden en het licht werd uitgedoofd.

— Doet open! riep de Spanjaard.

Niemand antwoordde.

— Hé, Boffel, doe open! herhaalde hij. Ik ben het.

Weder volgde een stemmengeruisch; waarschijnlijk raadpleegden de boosdoeners elkander.

— Wie zijt gij? klonk eene stem van binnen.

— Uw oude meester!... Herkent gij mij niet?

— Wie, zegt gij?

— Wel, Signor Contreras, of is mijne stem u onbekend geworden.

't Moest zijn dat men binnen nog niet te nemaal gerust was gesteld, want men herhaalde:

— Zijt gij het, Signor?

— Ja, mijn beste Boffel.

— Alleen?

— Gansch alleen.

Nu zeiden de anderen:

— Doe niet open, Boffel.

— En waarom niet?

— Dat kan Signor Contreras niet zijn.

— Maar ik herken zijne stem. In alle geval, ik doe open.

— Opgepast dan.

De deur werd op een kiertje geopend.

Een man stak het hoofd buiten om te zien

(1) De «vieren» worden «verkens» geheeten in de provincie Oost-Vlaanderen en voornamelijk nog te Gent.

(2) Eén en twee drieën.

of het waarlijk de aangemelde Spanjaard was, maar deze gaf een krachtigen duw op de deur, zoodat zij geheel openvloog.

De hooge gestalte van Contreras stond nu in de deur.

Op overmoedigen toon, juist gelijk toen hij nog de meester was van het dorp, sprak hij:

— Gij schijnt mij spoedig vergeten te zijn, Boffel.

— Uwe hoogheid weet genoeg, antwoordde Boffel, dat zoo iets niet mogelijk is. Uw oude jachtwachter is u trouw gebleven.

— Maak licht en sluit de deur, beval Contreras.

De kaars werd aan den haardvuur aange-stoken.

Als het licht in de lage woning scheen, liet de Spanjaard zijn blik in het ronde gaan.

In het gevecht waren de stoelen omgeval-len en hij zag buiten zijn gewezen jachtwach-ter, met wien de lezer in den loop van dit werk in aangename kennis kwam, nog drie andere ruige mannen rond de tafel staan.

— Ha, Kievoet, gij hier ook, sprak de laag-gevallen edelman met zichtbare vreugde.

— Om u te dienen, Signor.

— En wie zijn die twee anderen?

— Dat is Rosse Geert, sprak Boffel op een roodharig man wijzende en deze is Schele Huig.

— Het zien er twee kloeke gezellen uit, vervolgde Contreras.

— Dat zijn zij ook, pinkte Boffel.

Geert en Huig schenen zeer gepleid over de lofbetuiging van den Spanjaard, want hun woest gelaat trok samen tot een grijns die zeker een lach moest beduiden.

— Wat doet gij elk met een groot mes in de hand? vroeg Contreras aan de twee bandieten.

Zij grinnikten eens en bezagen elkander.

— Oh! eene kleinigheid, Signor, verklaar-de Boffel, zij kregen een onbeduidend geschil bij het rijfelen.

— Ah zoo!

— En zij gingen dit goed maken.

— Met elkander te doorkerven?

— Wat wilt ge, Signor!

— Dan ben ik juist in tijd gekomen, ver-volgde de Spanjaard, die niet wilde gebaren dat hij aan de deur had staan luisteren.

En daar men hem ondervragend aanzag, hernam hij:

— Dan ben ik juist in tijds gekomen om u een dolle streek te beletten.

— Misschien wel, Signor.

— Neen, dat is zeker.

— 't Is anders ook een tijdverdrijf.

— Met messen vechten?

Huig en Geert knikten met een dommen lach.

— Gij vindt het plezierig het mes te han-teeren? vroeg Contreras.

— Hé!... hé!... jawel, Signor.

— Welnu, dan zal ik u werk geven.

De twee boeven hadden waarschijnlijk mis-verstaan, zij zetten zich schrap, met het mes in de rechterhand om elkander te lijf te gaan.

— Neen, neen, sprak Contreras, zóó bedoel ik het niet. Er zijn er andere om in te kerven. Eigen volk moet zich niet van kant maken. Zijt gij tevreden over boer Naas? vroeg hij. Allen keken grimmig.

— Neen, zie ik, zei de Spanjaard.

— Die vervolgt ons als wolven, Signor, ant-woordde Boffel.

— Dan moeten de wolven maar tegen bij-ten.

— Nog geen kans gehad, Signor.

— Ik zal ze u geven.

— Tot uwen dienst, Signor.

— En de Keizer?

— Wat belooft u, Signor?

— Zijt ge tevreden over den Keizer?

Niemand antwoordde. Daaraan hadden zij nooit gedacht. Wat konden zij uitstaans heb-ben met den Keizer? Wat kon het helpen of zij tevreden waren of niet? Die immers stond te hoog om hen te kunnen raken.

Contreras vervolgde:

— Wat zou de Keizer doen, denkt gij, als hij hier had aangeklopt, omringd van zijne lijftrawanten?

— Niets, Signor, hopen wij, sprak Boffel.

— Niets?

— Wat hebben wij hun misdaan?

— Niets!... Weet ge wat hij doen zou?

Allen schudden ontkennend het hoofd dat zij het niet wisten.

— Ik zal het u zeggen: hij zou u doen op-hangen.

De vier mannen openden groote oogen.

— Zoo zou het er niet toegaan, meende Boffel.

— Dat staat u te wachten, jongens. Of denkt gij dat hij niet weet dat gij van roof

en plunder leeft... dat gij er soms al een hebt koud gelegd voor eeuwig? Een van dees dagen zoudt gij opgeknoopt worden...

— Ei!

— Het is zoo! Wat denkt gij van den keizer? Wat zoudt gij met hem doen indien gij hem in uwe macht had?

— Poets wederom poets, zei Boffel.

— Ook opknoopen, meende Kievoet.

Geert en Huig knikten en lachten luid.

— Zijt gij gereed mij blindelings te gehoorzamen? vroeg de Spanjaard.

Allen zeiden ja.

— Welnu, vervolgde hij, dan zult gij morgen keizer Karel aan een boom zien zwieren, want ik zal hem in uwe handen leveren.

... ..

Contreras had dienaars gevonden zijner waardig. Met die schurken als bondgenooten hoopte hij Europa te schudden en den loop

der geschiedenis te veranderen.

Daar hij pachter Krelis niet betrouwde, zond hij tegen den morgen den rossen Geert om de hoeve te bewaken.

De roodharige schurk lag achter eene haag verscholen toen Bertha de deur opende en haar vader de voetstappen in de weeke aarde toonde. Hij zag haar terug in huis keeren en eenige oogenblikken later het veld oversnellen.

Geert had bevel gekregen van haar te belletten het dorp te naderen. Het meisje liep in eene geheel tegenovergestelde richting. Gelijk een tijgerkat sloop de rosse spitsboef door het heesterhout en volgde de maagd op en zoo zag hij haar de groote baan inslaan in de richting van Brussel.

— Zij gaat niet naar het dorp, dan moet ik haar niet aanhouden, redeneerde hij in de bekrompenheid van zijn geest. Hij keerde echter naar het bosch terug, waar de Spanjaard, met de drie andere schurken, vertoefde

aan den anderen kant, langs Audenaarde den heirweg beloerende.

Hij vertelde dat de dochter van Krelis den weg naar Brussel was ingeslagen.

Contreras werd wit van woede.

— En ge hebt haar laten begaan? schreeuwde hij.

— Ik had geen bevelen daaromtrent, antwoordde Geert leukweg.

— Oh! gij domkop!... bulderde de Spanjaard. Die meid is misschien den keizer te gemoet gesneld. Krelis, dat zult gij leelijk beboeten.

En zijn teleurstelling en spijt verduikende, zei hij:

— Vooruit, jongens, ik wil u als voorsmaak een hoeve laten plunderen.

De Spanjaard en de vier schelmen slopen langs heggen en kanten tot aan de hofstee van Krelis, vielen er onverwachts in huis, grepen den ontstelden pachter vast, duwden

hem een prop in den mond en bonden hem aan handen en voeten.

Daarna werden kassen opengebroken en al wat waarde had en draagbaar was werd meegenomen.

Dan sleurde men den ongelukkigen pachter mede naar het woud, zonder dat iemand de schurken had bespeurd, want zij droegen hem langs een diepe gracht, die tusschen een dubbele rij knotwilgen heen liep.

— Dat is één! sprak Contreras. Dat zal hem leeren mij te verraden.

Krelis boette vreeselijk zijne vroegere misgrepen. Hij had niets aan zijne dochter gezeid en hij begreep niet wat hij den Spanjaard had misdaan.

Alleen zag hij nu in, wat vroeger meest alle zijne dorpelingen hadden ondervonden, hoe vreeselijk het is van de willekeur eens schelms af te hangen.

De Vroolijke Daden van Keizer Karel

(Volledige uitgave)

VLAAMSCH E BOEKHANDEL. — ANTWERPEN.